

Hälften av alla vårdcentraler saknar psykolog

Endast 54 procent av landets alla vårdcentraler uppger att deras patienter har tillgång till psykolog. Och bara en av fyra vårdcentraler har psykolog anställd.

För två år sedan gjorde Sveriges Psykologförbund en kartläggning för att ta reda på i vilken utsträckning patienter på vårdcentraler runt om i landet har tillgång till psykolog, vilket är helt i linje med vad Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och landsting efterfrågar. Undersökningen visade då att mer än hälften (51 procent) av alla vårdcentralerna varken hade psykolog anställd eller avtal med privata psykologer. Skillnaden mellan de olika länen var också stora.

NU HAR FÖRBUNDET genomfört en uppföljande kartläggning: *Patients tillgång till psykologer – en uppföljande kartläggning av landets vårdcentraler 2011*. Drygt hälften (54 procent) av alla vårdcentraler (943) har uppgivit att deras patienter har tillgång till psykolog, vilket är något mer jämfört med 2009 då motsvarande siffra var 49 procent. Kartläggningen visade också att endast drygt hälften av vårdcentralerna (264 av 510) som uppgav att deras patienter har tillgång till psykolog har psykolog anställd, vilket motsvarar 27 procent av landets samtliga vårdcentraler, en liten ökning sedan 2009 då siffran var 24 procent.

Enligt Mahlin Olsson, utredare på Psykologförbundet, som har gjort båda kartläggningarna, är det

förvånande att tillgången på psykologer på vårdcentraler endast ökat marginellt – trots att såväl ”vårdval” inom primärvården och ”rehabiliteringsgaranti” införts.

– Det är anmärkningsvärt att det inte finns fler psykologer inom primärvården, att det inte har hänt mer. Vår undersökning visar att politiska incitament som införandet av ”vårdval” och ”rehabiliteringsgaranti” inte fått den inverkan som vi från förbundet hoppats på, säger Mahlin Olsson.

Mahlin Olsson, Sveriges Psykologförbund, står för utredningen.

Lars Ahlin, ordförande i Sveriges Psykologförbund, reagerar också på resultatet:

– Jag är tyvärr inte förvånad då en del landsting och regioner utformar låga auktorisationskrav och i stället för att mäta kvalitet och hur det går för klienterna, räknar besöksplaner. Det missgynnar ofta incitamenten för den enskilda vårdcentralen att anställa psykologer.

Kartläggningen visar även att det fortfarande är stora skillnader mellan landstingen och länen. Bäst tillgång till psykologer har patienter på Gotland, här uppger samtliga vårdcentraler att de har tillgång till psykolog. Uppsala, Kalmar, Jönköping och Västernorrland har hög andel psykologer, medan Norrbotten, Kronoberg, Västmanland och Blekinge har lägst andel. En skillnad som Lars Ahlin anser inte ska finnas:

– Det här visar att det är dags för regeringen och socialdepartementet att styra upp så att tillräckliga krav och kriterier ställs på god psykologisk patientsäker behandling med goda och långsiktiga effekter för klienterna. Det kräver psykologer på alla vårdcentraler. Det måste bli lika självklart som att det finns läkare på vårdcentralerna.

VÅRDCENTRALERNA som drivs i offentlig regi har i större utsträckning tillgång till psykolog jämfört med de i privat regi (59 procent respektive 38 procent).

I kartläggningen, som gjordes under fyra veckor i maj-juni 2011, har 943 av totalt 964 (98 procent) vårdcentraler besvarat frågorna. Kartläggningen *Patients tillgång till psykologer – en uppföljande kartläggning av landets vårdcentraler 2011* finns att läsa på: www.psykologforbundet.se

Här finns också listan på alla vårdcentraler. ✨

KAJSA HEINEMANN